

Zelfstandig werken als tuintherapeut

Steeds meer tuintherapeuten kiezen ervoor om **als zelfstandige** te werken. Dit biedt kansen, maar vraagt ook om duidelijke professionele en ethische kaders.

Zelfstandigheid binnen samenwerking

Zelfstandig werken betekent niet autonoom of geïsoleerd werken. Ook zelfstandige tuintherapeuten:

- werken in opdracht of partnerschap
- stemmen af met zorgorganisaties of voorzieningen
- handelen binnen bestaande zorgtrajecten

Zelfstandigheid vraagt duidelijke afspraken over rol, verantwoordelijkheid en evaluatie.

Randvoorwaarden

Voor zelfstandig werken zijn essentieel:

- een duidelijke professionele identiteit
- heldere afbakening van bevoegdheden
- kennis van wetgeving en zorgcontext
- verzekering en aansprakelijkheid
- transparante communicatie naar cliënten en partners

Kwaliteit en ethiek

Zelfstandige tuintherapeuten dragen dezelfde verantwoordelijkheid als collega's in loondienst. Dit impliceert:

- werken binnen de eigen competenties
- vermijden van schijnzelfstandigheid
- bewaken van zorgkwaliteit
- respecteren van multidisciplinaire samenwerking

Tuintherapie in de eerste lijn en groene zorgcontexten

Tuintherapie vindt steeds vaker plaats in **laagdrempelige en gemeenschapsgerichte contexten**, zoals eerstelijnszorg, natuur op voorschrift en zorgboerderijen.

Eerstelijnszorg

De eerstelijnszorg omvat zorg- en welzijnsactoren die dicht bij het dagelijks leven van mensen staan en rechtstreeks toegankelijk zijn, zonder doorverwijzing naar gespecialiseerde of residentiële zorg. Ze speelt een belangrijke rol in preventie, vroegdetectie, ondersteuning en opvolging.

Binnen deze eerste lijn situeert zich onder meer:

- huisartsen en huisartsenpraktijken
- wijkgezondheidscentra
- eerstelijnspsychologen
- welzijns- en preventiediensten

Tuintherapie kan binnen deze context een ondersteunend aanbod zijn voor mensen die nood hebben aan herstel, structuur, activering of stressreductie, maar (nog) niet aangewezen zijn op gespecialiseerde zorg.

Natuur op voorschrift

Binnen 'natuur op voorschrift' kan tuintherapie ingezet worden als onderdeel van een breder welzijns- of zorgtraject. Doorverwijzing gebeurt vaak via:

- huisartsen
- wijkgezondheidscentra
- eerstelijnspsychologen

Tuintherapie vereist hierbij duidelijke doelstellingen, opvolging en afstemming.

Zorgboerderijen en groene zorgplekken

Ook zorgboerderijen kunnen een setting bieden voor tuintherapie, mits:

- begeleiding door een geschoolde tuintherapeut
- samenwerking met zorg- of welzijnsactoren
- duidelijke afbakening tussen therapie en activering

Afbakening

Wanneer opvolging en zorgafstemming ontbreken, spreken we eerder van:

- welzijnsbevorderende activiteiten
- zorglandbouw
- sociale activering

Deze zijn waardevol, maar verschillen van tuintherapie in intensiteit en doel.